

קוץ
קוץ טעמון כקוץ שדי

מפאת מיגבלותיו לפתח במצורה, במשך השנים, סיגנון מעורב של הומורסקה סטור דנטאלית חיוורת נוסח גילגול 88 של ההומורסקה פרי עטו של אפרים קישון. והאמת היא שאסור לקרוא להומורסקה הסרת-החומר בשם הומורסקה — כך שי מוטב לקרוא לצירופי אותיות שסאלה בשם קוצורסקה. קוצורסקות אלה של קוץ אכן מעידות שיש בכוחה של הלשון העיברית להיות האנסת ביותר בלשונות תבל, ומה עוד — להיאנס ולשתוק. וכי מיקרה הטוב למר: "קוץ טעמון כקוץ שדי".

הישראלית את הסאטירה הצנינית הענוקצינית של אנשי "הארץ" וניקוראש (ב. מיסאל, חנוך מהמר, קובי גיב ואפרים סידון יבדל"א) שפירסמו את ביכורי ביי קורתם התברתית בדרושבעוץ הסטודנטים פריהאטון.

כמינהג כל תופעה תרבותית משפיעה הם הותירו בעקבותיהם פלאגיאטורים, חקיינים, מאמציי-סיגנון וכל שאר תופעות של שיעתוק ושיכפול. מרבית יורשיהם המאמצי נוסחם בפריהאטון ושור, התפקדו והפכו סקידים הצלילו בפקידותם יותר מאשר בסאטירה. אחד שאינו מרפה מהם, דודר שרעט בעיקבות אנשי "הארץ" הוא צעיר בשם גדעון קוץ, שקיבץ בימים אלה הומורסקות של מרביות החקייניות ופירסמם בספר "שראה אור בתוצאת-ספר" ליום שבה מממנים המתברים את ספריהם.

בוינהג ההומורסקי שלו אימץ קוץ בי משך שנים מספר, מדור אישי שהיה בשעתו לסאטיריקאי יעקב רוטבליט בפריהאטון (קדם שהפך לסאטיריקאי בהארץ). תחת הכותרת מסיפורי טעמון, אך בניגוד לסאטירה התוקפנית של קודמיו נאלץ קוץ

גדעון קוץ, "סיפורי טעמון", הוצאת "טרקלין".

סנה כנור אחד בחצי שנה תמימה / אמנון ויינשטיין מרביק — ותלה כנור / רותיו לייבוש / לענתים יבם — / עלי / כנור יאכלו פיתם רק היפים והתמימים. / כאמליה פדורים שורות שורות הווילות / הכתורות / הצילים ניצבים עגמזימים / בצד / עד שאמנון ויינשטיין — יבוא / וימתח עליהם מתרים אלפיים / הכסים — / מקימם איננו כאן / ויש שם גם מזואן / קטן... / אמנון ויינשטיין יש ידורים מר / נהרי בכל / שם תלנו כנורותינו / והפיץ / ומנחין ורשפים / ואמרים שגם דודר / מלכנו / ואלי גם יוכל אבי כל תופש / כנור ועונב / אבל זאת כבדרך אגב / שהרי אמנון ויינשטיין תולה כנורותיו / גם ליידעת הציבור / וגם השופטים והר / פהותים יכולים לתנות ענות כליהם / כבית מלאכתו / ולזכות ככנור דודר ש" / יהד ימהם..."

תולעי תרבות

קוצורסקה

ההווי הסטודנטאלי בירושלים במחצית הראשונה של שנות ה-70 הביא לתרבות

הארץ / כזאת חיה / עשן ההמיות 360 סביב לחנות נפשו ונפרדו... / דודו ברק אינו חושש להתמודד במילים עם צורת שירה קשות ונוקשות, באופן העלול לעורר את קינאת הזמכבים המנקי-דים את המוספים לסיפורת בשיריהם. ב"זורה כחושך ארץ" הוא מציג, "מקלהת / קולות דקים" מול "השעה" ו"כלימה", "שילב" ו"זבח" ומעמיד שירה-צרופה ב"עיברית אחר-כבעיות, המכסה על שירת אהרון אמיר בחיורון לשוני-מת. זהו כותב: "פתאום היתה הללויה של הורר / החר / רבר מתר / איה זבח היה שם / מלכות כזאת / של בוך ושש משורר..."

יכולת הבעתו השירית של דודו ברק מעידה על בשלות עצמאית שאינה זקוקה ל"מכוונים מיקצועיים" כמקובל בשירתנו הצעירה. שיר, אמנון ויינשטיין בונה כנורות לא צריך ידי זב / כרו לבנות כנורות צריך ודי-כנור / וישר כנור / ונישמת כנורות — / כמו זו שמזדהרת בביקתת כנורות / בשבת בצחריים. / אמנון ויינשטיין בונה כנור אחד בחצי שנה תמימה / אבא של אמנון ויינשטיין

מלחמת תרבות / כאשר פוצץ האצ"ל בפיקודו של בגין את מלון "המלך-דויד". ציטט "הארץ" את המשוררת רחל שכתבה: "אך אני לא אובה בשורת גאולה. / אם מפי מצורע היא תבוא..." מה מסתתר מאחרי

בשורת גאולה. / אם מפי מצורע היא תבוא... מה מסתתר מאחרי

בשורת גאולה. / אם מפי מצורע היא תבוא... מה מסתתר מאחרי

בשורת גאולה. / אם מפי מצורע היא תבוא... מה מסתתר מאחרי

בשורת גאולה. / אם מפי מצורע היא תבוא... מה מסתתר מאחרי

בשורת גאולה. / אם מפי מצורע היא תבוא... מה מסתתר מאחרי

בשורת גאולה. / אם מפי מצורע היא תבוא... מה מסתתר מאחרי

בשורת גאולה. / אם מפי מצורע היא תבוא... מה מסתתר מאחרי

בשורת גאולה. / אם מפי מצורע היא תבוא... מה מסתתר מאחרי

בשורת גאולה. / אם מפי מצורע היא תבוא... מה מסתתר מאחרי

בשורת גאולה. / אם מפי מצורע היא תבוא... מה מסתתר מאחרי

בשורת גאולה. / אם מפי מצורע היא תבוא... מה מסתתר מאחרי

בשורת גאולה. / אם מפי מצורע היא תבוא... מה מסתתר מאחרי

בשורת גאולה. / אם מפי מצורע היא תבוא... מה מסתתר מאחרי

בשורת גאולה. / אם מפי מצורע היא תבוא... מה מסתתר מאחרי

בשורת גאולה. / אם מפי מצורע היא תבוא... מה מסתתר מאחרי

בשורת גאולה. / אם מפי מצורע היא תבוא... מה מסתתר מאחרי

בשורת גאולה. / אם מפי מצורע היא תבוא... מה מסתתר מאחרי

בשורת גאולה. / אם מפי מצורע היא תבוא... מה מסתתר מאחרי

בשורת גאולה. / אם מפי מצורע היא תבוא... מה מסתתר מאחרי

שימחת מצורעים

היטיבו עמם. מרביתם של עטים-להשכיר אלה החלו עובלים בחדשים האחרונים תהליך של צירוע-מרצון וניתוח-פלאסטי להשקפת-עולמם, עלימנת להוכיח את הודותם עם שילטון "המצורעים" מאתמל. שעה ושבעה הצווארונים הלבנים, יכולים לטעון "הצ- בעתי עבוד המישר-החוש" וחסל, הרי אלה שפרנסתם באה ושנים כה רבות מן האתיות העיבריות, משימת הצירוע-מרצון קשה עליהם עשרת-מינים. כיתביהם ומאמר יריהם במשך שנים מהווים עדות פתוחה נגדם. גם מיספר קוחאיהם הצטמצם והולך וזכר להם את חסד סיפורות-נעוריהם והשקפותיהם, כך שבעייתם היא כיצד לבצע "מהפך" אידיאולוגי שלא ייחאה מגוחך מצד אחד, ומאיך שקולם יישמע ברגומי מודות-זאב, והאופן שבו ניתן להסתפח בעזרת מילים למחנה "המצורעים" מאתמל. מסתבר שבעזרת מילים שקרניות וחלולות ניתן לעשות הכל. דגימה מוחשית לפעולת המליכנים של מלאכת ההסבה האידיאולוגית-סיפורית מביא המשורר חיים גורי, במאמרו בשורת המצורעים ושפירסם תחת הכותרת "השי" רה והזמן" במעריב מיום 2.9.77.

ב. תרגיל דיאלקטי

את חשימתו פותח חיים גורי בהצגת שירה של המשורר רת רחל, שנכתב עוד ב-1927, ולדבריו: "אינו עוסק, יש לשער, דווקא במאורע מסויים בשנים היה אלא דן בעתיד. אז כחון אנושי שאינו יודע פשרה..." ניסוח שאינו תואם כלל את התקופה, שבה הידלדלו זמנית מתנה פועלי ארץ-ישראל (1927) ורחל, ששורשיה, חייה ומצותה היוו אבן כעבה של אותו מחנה. אלא שחיים גורי, מציג את האינטרפטציה שלו לשירה של רחל, וכותב: "אני חושב על כשורת המצורעים כפירושה הרחלי, המצט מראש כל גאולה אפשרית הבאה ממהם כשל היותם טמאים ונענשים..." אל מול שורותיה של רחל, שאינן ניתנות — בשל פשטותן ובהירותן — להבנה די-צדית, מרכז גורי את משמעותן בלשון רבים, שאותה היא מחיל על בני-דורו כולם: "ואנחנו ואינו את הרע המנסה לבשר את הטוב... רבים וטובים גם בנו, בקירבנו, נשאי את בשורת

בשורת מצורע

וארבעה אנשים היו מצורעים פתח השער — — — ויאמרו איש אל רעהו: — — — היום הזה יום בשור רה הוא (למלכים ב', ז', ג-ט)

כשכבר הימים האויב הנורא את שומרון הביא במצור; ארבעה מצורעים לה בישרו בשורה, לה בישרו בשורת הדרור.

כשומרון במצור — כל הארץ כולה וכבד הרעב מנשוא. אך אני לא אובה בשורת גאולה, אם מפי מצורע היא תבוא.

הטהור יבשר וגאל הטהור, ואם ידו לא תמצא לגאול — אז נבחר לי לנפול ממצוקת המצור אור ליום בשורה הגדול.

רחל, 1927

את מקניטיהם משכבר הימים למוקנטים, או לרודפי לחס-חסד וגשם-נדבות.

דוד וגלם של סופרי-הש"ח ופוליסרוקים-להשכיר ש-הפכו, מפאת ירידת כושר-יריכלום הסיפורות, לעיתונאים. חשימשו במשך שנים רבות את שילטון תנועת-העבודה על פלגיה השונים — כל אלה איבדו את מגעם עם מעיין טרבות-ההגאה המפכה במיסדותנות וחסכות הושררה שכה

א. מילים שקרניות

במילון אבן-שושן מוגדרת הצרעת במילים אלו: 1. נגע קשה ומידבק בעור המתכסה כולו פריחה לבנה ומוגלתית והגורם לידי גיוון של חלקיקי-גוף שונים (ויקרא יג ג). 2. בושמאלה ובדרך זילול: פגע, צרה, ספחת; "אשה רעה צרעת לבקלה" (יבמות מג:). "במילון סאבאק הישוב היהודי בארץ-ישראל לעצמאות בימי השילטון הבריטי נוספה מילה צרעת משמעות אחת נוספת. וזאת כינוי שבו כינה הימחן הארץ את אנשי האצ"ל בפיקודו של מנחם בגין, ביחס ה-23 ביולי 1946. למחרת פיצוץ מלון המלך דויד על-ידי חיילי הארגון הצבאי הלאומי.

בסיפור "המרד" ומחאר מנחם בגין את תגובת ארץ-ישראל-העובדת הנישבת האורחי על פיצוץ מלון המלך דויד: "והחלו להגינויים! איננו הקמנונת לא ראתה התפרצות כזו של היסטריה עיתונאית והלקאה עצמית. אין צורך לחזור על הדברים. הדם נשפך מן השורות הספרות המבצאת קטל שנכתבו ביד שקטה, אם כי בלב עצב, על עמודי עיונונו המתחרתי. 'המשמור' קרא למסע-השמרה. 'הארץ' שראה בלהות פירסם את אחד משירי רחל על הגאולה, אשר מוטב כי לא תבוא, אם המצורע עומד לבשרה..."

במילים אחרות: שתי שורות השיר (ראה גלופה) של המשוררת רחל: "אך אני לא אובה בשור רת גאולה, אם מפי מצורע היא תבוא..." הפכו פרק שרירי, קיים ומוגדר במסכת ניגודי ההשקפות ביישוב בתהליך לקראת הקמתה של המדינה. משמעותו של משפט מצוטט זה מרגלים באינטרפטציה שטבע הארץ-שטבע מטבע-לשון שגורים נעזרו בה באותה העת, להג-דת אנשי האצ"ל בחינת "מצורעים" שאינם ראויים בעיני "היישוב" להביא את בשורת הגאולה לארץ-ישראל. כמינהג משותפתות ההיסטוריה בבני-אדם, תוך נהייה יוצרת מצבים אבסורדיים ומאלצת את האנשים להפוך את עורם והחברותיהם. אחד ממצבים אלה נוצר כאשר "המצורעים" של שנת 1946 עלו לשילטון ב-1977 והפכו

שמו הקודם של יומון פ"ם, "על המישמר".